

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Țurcan Anatolie, Timofti Vladimir, Cobzac Elena și Guzun Ion,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Ionaș Gheorghe în numele părții vătămate Martînov Ilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui

Svistunov Alexandr xxx, născut la xxx,
originar și domiciliat xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 01.06.2020 - 25.06.2020;

Instanța de apel: 14.07.2020 - 27.11.2020;

Instanța de recurs: 27.01.2021 - 12.10.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni din 25 iunie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.364¹ Cod de procedură penală*, Svistunov Alexandr a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de 140 ore muncă neremunerată în folosul comunității s. Pocrovca r-nul Dondușeni. S-a dispus încasarea de la Svistunov Alexandr în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 768 lei. Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Martînov Ilia, s-a admis în principiu, însă asupra cuantumului despăgubirilor urmând să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile la cererea părții civile.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, inculpatul Svistunov Alexandr la data de 29.12.2019 în jurul orelor 21:30, în timp ce se afla în ospetie în gospodăria cet. Râlschii Igor, situată în aceeași localitate, având intenția pricinuirii leziunilor corporale, în rezultatul unui conflict apărut pe fonul relațiilor ostile i-a aplicat consăteanului său Martînov Ilia, anul nașterii xxx, o lovitură cu un pahar din sticlă cu volumul de 200 ml și o lovitură cu piciorul în regiunea capului, cauzându-i astfel vătămare corporală medie, conform raportului de constatare Nr. 202017P045 din 18.02.2020.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, prima instanță a reținut *în drept*, că faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, adică vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art.151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

3. Partea vătămată Martînov Ilia a contestat cu apel sentința, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Svistunov Alexandr să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, la închisoare pe un termen de 5 ani, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. De asemenea, să fie admisă acțiunea civilă înaintată cu dispunerea încasării de la inculpat în folosul părții vătămate a prejudiciului moral cauzat estimat la suma de 100 000 lei și a tuturor cheltuielilor judiciare.

În motivarea cerințelor a invocat că, instanța de fond în mod ilegal a adoptat sentința, deoarece cauza penală nu putea fi examinată în procedură simplificată în situația în care inculpatul a refuzat să dea declarații.

A remarcat că, prima instanță nu a intrat în esența cauzei penale, nu a descris detaliat probele acuzării din care rezultă vinovăția inculpatului și prin fraze generale a constatat comiterea faptei infracționale de către Svistunov Alexandr.

A mai menționat faptul că, pedeapsa aplicată inculpatului este una prea blândă în raport cu fapta comisă și consecințele acesteia. Consideră că, la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei prima instanță nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii comise, de faptul cauzării de către inculpat a loviturilor cu o duritate ieșită din comun, de comportamentul nerescușos față de partea vătămată în timpul și după comiterea infracțiunii, ignorând cerințele de restituire a pagubei, de consecințele extrem de grave a loviturilor suportate, iar consecințele traumelor suferite partea vătămată le va resimți pentru tot restul vieții.

A indicat că, prima instanță a examinat cauza penală în lipsa părții vătămate, care nici nu a fost citată pentru participare la examinare, fiind încălcat art.6 CEDO.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2021, a fost admis apelul, casată sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Svistunov Alexandr, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

A fost admisă în principiu acțiunea civilă depusă de către partea vătămată Martînov Ilia împotriva inculpatului Svistunov Alexandr în partea ce ține de încasarea prejudiciului material în procesul penal respectiv, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța civilă.

Solicitarea părții vătămate Martînov Ilia cu privire la încasarea de la inculpatul Svistunov Alexandr în beneficiul lui Martînov Ilia a prejudiciului moral a fost admisă parțial.

Sa încasat din contul inculpatului Svistunov Alexandr în beneficiul părții vătămate Martînov Ilia prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei.

Solicitarea părții vătămate Martînov Ilia cu privire la încasarea de la inculpatul Svistunov Alexandr în beneficiul lui Martînov Ilia a cheltuielilor de asistență juridică a fost admisă.

Sa dispus de a încasa din contul inculpatului Svistunov Alexandr în beneficiul părții vătămate Martînov Ilia cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3 000 lei.

Solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea de la inculpatul Svistunov Alexandr în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare a fost admisă, cu încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 768 lei.

4.1. În motivarea soluției sale, instanța de apel a apreciat că în speță a fost demonstrată incontestabil, în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, prin suficiente probe directe, utile și veridice, care în ansamblu coroborează între ele, vinovăția inculpatului Svistunov Alexandr în comiterea infracțiunii incriminate, deoarece în ședința instanței de apel s-a constatat cu certitudine că, Svistunov Alexandr la data de 29.12.2019 în jurul orelor 21:30, în timp ce se afla în ospeție în gospodăria cet. Rîlschii Igor, situată în s. Pocrovca r-nul Dondușeni, având intenția pricinuirii leziunilor corporale, în rezultatul unui conflict apărut pe fonul relațiilor ostile i-a aplicat consăteanului său Martînov Ilia, anul nașterii 14.01.1999, o lovitură cu un păhar din sticlă cu volumul de 200 ml și o lovitură cu piciorul în regiunea capului, cauzându-i astfel vătămarea corporală medie, conform raportului de constatare Nr. 202017P045 din 18.02.2020.

Instanța de apel a respins afirmațiile inculpatului precum că el nu l-a lovit pe Martînov Ilia cu piciorul în regiunea feții, deoarece ele se combat prin depozițiile părții vătămate Martînov Ilia, iar martorii audiați în cadrul ședinței instanței de apel Rîlschii Igor și Rîlschii Artiom au indicat că însăși momentul aplicării loviturii sau loviturilor de către Svistunov Alexandr lui Martînov Ilia ei nu au văzut, deoarece Rîlschii Igor a indicat că s-a dus în beci după vin, iar Rîlschii Artiom a indicat că a ieșit la fumat împreună cu Latîșev Anton, ei văzând numai consecințele conflictului.

4.2. Cu referire la individualizarea pedepsei, instanța de apel a stabilit că inculpatul Svistunov Alexandr pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.152 alin.(1) Cod penal, în conformitate cu prevederile art.61, 75 Cod penal, precum și având în vedere scopul pedepsei penale întru restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea infracțiunii săvârșite, care în temeiul art.16 alin.(3) Cod penal face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, de persoana celui vinovat, care nu are antecedente penale, se caracterizează la locul de trai satisfăcător, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului și consideră că reeducarea și corectarea acestuia este posibilă cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În contextul celor reținute și ținând cont de analiza cumulativă a criteriilor de individualizare a pedepsei și coroborarea probelor care furnizează informațiile respective, precum și indicarea temeiurilor care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate, instanța de apel a considerat că pedeapsa lui Svistunov Alexandr urmează să fie stabilită sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

4.3. Pe de altă parte, instanța de apel a constatat că partea vătămată Martînov Ilia a fost recunoscut ca parte civilă pe dosar, depunând și o cerere de recuperare a pagubei morale și materiale cauzate prin infracțiune.

În explicațiile sale și în cererea privind acțiunea civilă partea vătămată a invocat că, prin infracțiunea comisă de către inculpatul Svistunov Alexandr i-a fost

cauzat un prejudiciu material suportat în sumă de 20 000 lei, prejudiciu moral în sumă de 100 000 lei și suma de 3 000 lei cheltuieli de asistență juridică.

Instanța de apel a reținut în ce privește repararea prejudiciului material cauzat părții vătămate, că consideră necesar a admite cererea în principiu, lăsând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța de ordin civil, dat fiind faptul că la materialele cauzei nu sunt anexate careva probe în acest sens de către partea vătămată, fiind doar numite niște sume bănești de către ultimul, dar pentru justa soluționare a acțiunii civile urmează a fi stabilit cuantumul prejudiciului material reieșind din bonurile anexate și necesitatea procurării medicamentelor și celorlalte bunuri procurate prin bonurile respective, de asemenea stabilirea legăturii de cauzalitate dintre acestea și acțiunile inculpatului Svistunov Alexandr.

Totodată, instanța de apel a explicat părții vătămate Martînov Ilia că, el nu este lipsit de posibilitatea de a solicita recuperarea prejudiciului cauzat prin infracțiunea săvârșită de Svistunov Alexandr prin înaintarea unei acțiuni civile în instanța judiciară la locul de trai în ordinea procedurii civile.

De asemenea, instanța de apel a considerat că cerința de încasare a prejudiciului moral înaintată de către partea vătămată Martînov Ilia urmează a fi admisă parțial, ținând cont de faptul că partea vătămată în urma acțiunilor prejudiciabile ale lui Svistunov Alexandr nu poate duce o viață normală cu activitatea de muncă efectivă ca cea de până la incident, simte disconfort până în prezent din cauza răni pe care o are, din care considerente instanța de apel a considerat necesar de a încasa de la Svistunov Alexandr în beneficiul lui Martînov Ilia prejudiciul moral în mărime de 10 000 lei, sumă pe care o consideră proporțională suferințelor fizice și psihice suportate de partea vătămată.

Instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată solicitarea privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 3 000 lei, pe care a admis-o integral. Instanța de apel a dispus și încasarea de la inculpatul Svistunov Alexandr în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 768 lei.

Instanța de apel a explicat că, efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o. Ca urmare, cheltuielile judiciare sânt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

5. Avocatul Ionaș Gheorghe în numele părții vătămate Martînov Ilia, contestă cu recurs decizia, solicită casarea parțială a acesteia, rejudecarea cauzei cu pronunțare unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpatului Svistunov Alexandr recunoscut vinovat în baza art.152 alin.(1) Cod penal, să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Admiterea totală a acțiunii civile înaintate cu dispunerea încasării de la Svistunov Alexandr în folosul părții vătămate Martînov Ilia a prejudiciului moral cauzat în suma de 100 000 lei.

În motivarea cerințelor apărarea invocă că, instanța de apel a stabilit în mod ilegal inculpatului Svistunov Alexandr pedeapsa sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității deoarece aceasta putea fi numită doar persoanei care acceptă să execute o asemenea pedeapsă iar instanța de apel nu a stabilit un asemenea accept pe parcursul judecării cauzei penale.

Indică că, în asemenea circumstanțe rezultă că instanța de apel a aplicat inculpatului Svistunov Alexandr pedeapsa sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității contrar prevederilor legale și, astfel, este prezent temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală.

Consideră că, la capitolul cuantumului prejudiciului moral cauzat, instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul Svistunov Alexandr a aplicat lovituri dure de la care Martînov Ilia a avut nevoie de spitalizare și tratament de lungă durată, ceea ce a dus la cauzarea unor dureri fizice și suferințe psihice. Reține că, până la momentul de față Martînov Ilia are nevoie de consultație regulată la medic iar în urma loviturilor aplicate de către inculpat a rămas cu o cicatrice vizibilă pe față pentru tot restul vieții.

De asemenea, mai notează că în urma vătămarilor corporale cauzate de către inculpatul Svistunov Alexandr, partea vătămată Martînov Ilia sa aflat internat în spital o perioadă îndelungată de timp, nu a avut posibilitate să nunească și să obțină surse financiare pentru întreținerea sa. Ulterior părții vătămate i sa redus semnificativ capacitatea de muncă și până la momentul de față are mari dureri de cap la executarea muncilor fizice, în legătură cu acest fapt nu mai poate executa munci fizice în sat, fiind nevoit să activeze ocazional în or. Chișinău.

La fel, relatează că Martînov Ilia a avut un disconfort psihologic și indignare, provocată de comportamentul inculpatului Svistunov Alexandr, care a continuat un comportament de agresivitate și indiferență, refuzând categoric orice discuții privind repararea prejudiciului moral invocând faptul că partea vătămată Martînov Ilia este vinovat de traumele suportate.

Reiterează prevederile art.2037 Cod civil, caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Consideră că, suma de 10 000 lei acordată de către instanța de apel, cu titlul de prejudiciu moral pentru vătămarile corporale suferite și consecințele acestora este vădit disproporțională suferințelor părții vătămate Martînov Ilia și contravine jurisprudenței unificate a Curții Supreme de Justiție și a Curții Europene a Drepturilor Omului.

Concluzionează că, suma despăgubirii morale de 10 000 lei (echivalentul a 500 euro) acordată lui Martînov Ilia de instanța de apel, în legătură cu vătămarile corporale suferite nu este una echitabilă în coraport cu suferințele psihice suferite iar instanța judecătorească nu a oferit o satisfacție echitabilă și nu a respectat obligația de a repara integral violarea drepturilor lui Martînov Ilia, motive din care partea vătămată continuă să fie victimă a încălcărilor, ceea ce-i oferă dreptul acestuia de a se adresa Curții Europene a Drepturilor Omului pentru a-și apăra drepturile sale.

6. Asupra recursului declarat, prezintă referință procurorul, care se expune pentru inadmisibilitatea acestuia, deoarece instanța de apel a examinat cauza sub

toate aspectele rezolvând în mod corect și legal atât chestiunile de ordin penal cât și de ordin civil.

7. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul Penal lărgit conchide că acesta este întemeiat și urmează a fi admis, pentru motivele expuse în contextul ce urmează.

Potrivit prevederilor art.434 Cod de procedură penală, judecând recursul împotriva deciziei instanței de apel, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialelor din dosar și se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în recurs de titularul acestuia.

În primul rând, Colegiul penal lărgit reține că drept temei de declarare a recursului recurentul invocă temeiul prevăzut de art. 427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, solicitând aplicarea unei pedepse mai aspre în privința inculpatului.

Verificând recursul sub acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că temeiul invocat de recurent nu este prezent în cauza supusă judecării. După cum rezultă din recurs, autorul acestuia este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului, însă critică hotărârea contestată în partea aplicării pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea în privința inculpatului Svistunov Alexandr a pedepsei sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, motivând că pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea pedeapsă.

Referitor la motivele invocate de recurent în acest sens se menționează că, potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art.7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art.75 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsa luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

La caz, Colegiul penal lărgit constată că instanța inferioară stabilind inculpatului Svistunov Alexandr pedeapsa sub formă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității, corect a stabilit că corectarea și reeducarea acestuia este posibilă fără aplicarea unei pedepse privative de libertate, punând la baza soluției prevederile art.7, 75 Cod penal, gravitatea infracțiunii săvârșite,

motivul acestuia, personalitatea celui vinovat, precum și circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea.

Totodată, instanța de recurs respinge ca neîntemeiat argumentul avocatului părții vătămate precum că „pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității poate fi aplicată doar persoanelor care acceptă să execute o asemenea pedeapsă, iar instanța de apel nu a stabilit un asemenea accept pe parcursul judecării cauzei penale, astfel instanța de apel a aplicat inculpatului o pedeapsă contrar prevederilor legale”. Or, reieșind din procesele verbale a ședințelor de judecată care se regăsesc la materialele cauzei Colegiul penal lărgit a stabilit că atât în prima instanță cât și în instanța de apel inculpatul Svistunov Alexandr împreună cu avocatul acestuia au pledat pentru stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

Colegiul penal lărgit reține că, criticile formulate de recurent cu referire la aplicarea în privința inculpatului a unei pedepse mai aspre, au format obiect de discuție la judecarea cauzei penale și în instanța de apel și căroră li s-a dat o motivare corespunzătoare și pe larg expusă în prezenta decizie, iar argumentele invocate de recurent în acest sens, nu sunt aplicabile din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar fi temei de implicare în sensul casării deciziei instanței de apel în această parte.

Mai mult, pedeapsa individualizată de instanța de apel, răspunde atât principiului proporționalității, cât și scopului prevăzut în art.61 alin.(2) Cod penal, restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Astfel, nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul părții vătămate în partea stabilirii pedepsei inculpatului.

În altă ordine de idei, potrivit prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Erorile de drept pot fi considerate erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Astfel, Colegiul lărgit menționează că, declanșând o continuare a judecării cauzei în fond, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept, în privința persoanelor care l-au declarat.

Sub acest aspect, se constată că, instanța de apel la emiterea deciziei în privința inculpatului Svistunov Alexandr, nu a respectat prevederile legale întru adoptarea unei soluții întemeiate în latura civilă în partea încasării prejudiciului moral, pronunțând o hotărâre pripită prin care a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Martînov Ilia, a prejudiciului moral în sumă de 10 000 lei, or conform acțiunii civile, partea vătămată a solicitat încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei.

Astfel, Colegiul consideră că soluția instanței de apel este argumentată insuficient deoarece aceasta și-a motivat soluția privind încasarea în beneficiul părții vătămate a pagubei morale în sumă de 10 000 lei, considerând că aceasta este una proporțională suferințelor psihice și fizice suportate de aceasta, fără a argumenta micșorarea cuantumului și fără a ține cont de faptul că cuantumul despăgubirilor stabilit, se traduce prin necesitatea ca partea vătămată să primească o satisfacție echitabilă pentru prejudiciul moral suferit și să aibă un caracter compensatoriu, ținând totodată cont și de cuantumul prejudiciilor stabilite de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauzele similare, examinate în privința Republicii Moldova.

De menționat că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Mai mult, motivarea hotărârii reprezintă un element de transparență a justiției inerent oricărui act jurisdicțional, iar hotărârea judecătorească este rezultatul unui proces logic de analiză științifică a pretențiilor deduse judecății, dispozițiilor legale incidente și probelor administrate în cauză în scopul aflării adevărului, urmare a unui raționament logic-juridic care se reflectă în motivarea acesteia.

Conform jurisprudenței CtEDO, expuse în cazurile aplicării art.6 al Convenției, o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal, oferă posibilitatea ca această hotărâre să poată fi verificată în cadrul căilor de atac și posibilitatea persoanelor interesate de a pregăti o cerere de apel sau recurs (Suominen c. Finlandei (2003) § 37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) § 85). În afară de aceasta, motivarea hotărârilor este un instrument important în asigurarea transparenței justiției și existența unui control social asupra acesteia (Hirvisaari c. Finlandei, (2001) § 30).

Colegiul penal lărgit reține că, legiuitorul a acordat prerogative instanței de judecată de a aprecia și determina cuantumul prejudiciului moral ce urmează a fi încasat, or art.1423 alin.(1) Cod civil, coroborat cu art.219 alin.(4) Cod de procedură penală, expres prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanță în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice, circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate. Ținând cont de aceste împrejurări, se urmărește scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei. Totodată, despăgubirile pentru daune morale se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

Prin urmare, rezultă că instanța de apel nu și-a motivat suficient soluția în latura civilă în partea încasării prejudiciului moral, adoptând o soluție pripită, situație care cade și sub incidența erorii de drept cuprinsă în prevederea art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, iar decizia urmează a fi casată în partea

respectivă, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art.435 Cod de procedură penală, întrucât asemenea erori nu pot fi corectate în instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile Legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate de recurent, și ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile art.225 Cod de procedură penală și practica CEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată.

8. În conformitate cu art.art.434, 435 alin.(1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ionaș Gheorghe în numele părții vătămate Martînov Ilia, în cauza penală în privința lui Svistunov Alexandr xxx, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 27 noiembrie 2020, în latura civilă în partea încasării prejudiciului moral și dispune rejudecarea cauzei, în această parte, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale deciziei contestate se mențin.

Decizia nu se supune căilor de atac în partea dispusă rejudecării, în rest este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 18 noiembrie 2021.

Președinte

Toma Nadejda

Judecătorii

Țurcan Anatolie

Timofti Vladimir

Cobzac Elena

Guzun Ion